

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2009. év december hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 18.B.936/2008/11. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

A vádlottal szemben kiszabott ***börtönbüntetés tartamát 3 (három) évre, a közügyektől eltiltást 4 (négy) évre enyhíti.***

A vádlott a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.1045/2008. számon bűnjelként kezelt dolgok közül az 1-3. és 5-9. tétel alattiak lefoglalását is megszünteti és elrendeli ezek megsemmisítését.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Bíróság a 2009. április 10. napján kihirdetett 18.B.936/2008/11. számú ítéletével a vádlottat emberölés bűntettének kísérlete (Btk.166.§.(1) bekezdése) miatt 4 év börtönre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett ítéletében az egyéb járulékos kérdésekről is, így az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a főbüntetésének súlyosítása végett, a vádlott és védője enyhébb minősítés és a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.406/2009/1. számú átiratában, és képviselője a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta, a tényállást hibamentesen állapította meg és kellőképpen meg is indokolta.

Okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményt is törvényesen minősítette.

A bűnösségi körülményeket hiánytalanul vette számba, de azokat nem kellő súllyal értékelte. A súlyosító körülmények nagyobb számára és nyomatékára figyelemmel a vádlottal szemben az enyhítő rendelkezések alkalmazása nélkül kiszabott, lényegesen hosszabb tartamú főbüntetés kiszabását tartotta indokoltnak.

A védő a nyilvános ülésen, a felszólalásában a fellebbezését fenntartotta.

Vitatta, hogy bármilyen perbeli adat lenne arra, hogy a vádlott ölési szándékkal ment volna oda a sógorához, így ennek a tényállásból történő kirekesztését indítványozta. Utalt arra is, hogy a vádlott és a sértett között kifejezetten baráti viszony volt, közöttük korábban semmilyen nézeteltérésre nem került sor. Ebből következően sem lehetett a vádlottnak ölésre irányuló szándéka. Ezt támasztja alá a vádlott cselekmény utáni magatartása is. Nem alapoz meg ettől eltérő következtetést az elkövetés eszköze, a szúrás nagysága és irányultsága sem. Az ítéleti tényállásban rögzített, a bűncselekményt megelőzően a vádlott által tett kijelentésekkel kapcsolatban arra utalt, hogy ezt pusztán a feleség vallomása alapján látta megállapíthatónak a bíróság, és ezt önmagában nem tartotta kellően megalapozottnak.

Mindezekre tekintettel a cselekmény minősítésének megváltoztatását, annak testi sértéskénti minősítését indítványozta.

A cselekmény motívumának felderítése érdekében bizonyítási indítványt is előterjesztett, indítványozta a vádlott igazságügyi elmeorvos- és pszichológus-szakértői megvizsgálását.

A bűnösségi körülmények között kiemelte, hogy a vádlott gondoskodik két gyermeke tartásáról, ők a bíróság által jóváhagyott - és a nyilvános ülésen becsatolt - egyezség szerint is nála kerültek elhelyezésre. Erre is tekintettel lényegesen enyhébb büntetés kiszabását látta indokoltnak.

A vádlott a felszólalásában azt adta elő, hogy mindkét gyermeküket ő neveli, a személyi körülményeiben annyi változás van, hogy jelenleg már a lakás 100 %-ban

az ő tulajdonában van, melynek értékét 13.000.000 Ft-ra tette. Időközben a gépkocsiját eladta, helyette egy 8 éves személygépkocsi van a tulajdonában, melynek értéke kb. 800.000 Ft. Házasságát a bíróság jogerősen felbontotta, a gyermekek után tartásdíjat nem kap, erről a bíróság által jóváhagyott egyezségben lemondott.

Az utolsó szó jogán azt hangsúlyozta, hogy nagyon megbánta amit tett, nem akart senkit megölni, de bántani sem, nem tudja miért tette. A feleségének a Kill Bill-el kapcsolatban tett kijelentést ő úgy értette, hogy saját magával fog végezni.

Az ítélet tábla a védő által előterjesztett bizonyítási indítványt elutasította.

Az ügyészi fellebbezés nem alapos, a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések az enyhítést célzó részükben alaposak.

A bejelentett kétirányú fellebbezések alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.348.§.(1) alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a vonatkozó perrendi szabályok túlnyomó részének betartásával, kellő alapossággal és részletességgel folytatta le.

Eljárási szabályt sértett azonban, amikor a védő által írásban benyújtott, és a 2009. január 30. tárgyaláson szóban is megismételt bizonyítási indítványának elutasítását az első fokú ítéletben a Be.258.§.(3) bekezdés f/ pontjában írtak szerint nem indokolta meg.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben egyébként helyes döntésével az alábbiak szerint értett egyet:

A nyomozati iratok 473. oldalán szakértő 1. pszichiáter szakorvos összefoglaló véleményt adott a vádlott pszichés állapotáról és csatolta az erre vonatkozó orvosi dokumentációt is (nyom. ir. 475-531. oldalai). A nyomozó hatóság erre tekintettel kiegészítő elmeorvos-szakértői vélemény beszerzését rendelte el, melynek megállapításait az ítélet 2. oldal 2. bekezdése tartalmazza is. Ennek tartalmát egyébként a védelem sem vitatta. Ekként a kezelőorvos tanúkénti meghallgatása - lévén, hogy új információt nem tudott volna szolgáltatni - a bizonyítási eljárás elhúzódást eredményezte volna, így a bizonyítási indítvány elutasítására törvényesen került sor.

A fentiekből következően nem volt indokolt a másodfokú nyilvános ülésen a védő által előterjesztett bizonyítási indítvány sem, így azt az ítélet tábla elutasította.

Az elsőfokú bíróság egyebekben a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálásához szükséges és lehetséges bizonyítékokat feltárta. Azokat okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek szem előtt tartásával értékelte, mérlegelte.

Egy körülmény kivételével - nevezetesen, hogy a vádlott az elkövetéshez eszközül használt konyhakést milyen céllal vette magához - nem tévedett, nem vétett logikai hibát akkor sem, amikor megállapított tényekből további tényekre vont le következtetést.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésére álló bizonyítékokkal összhangban döntően megalapozottan állapította meg, de az az iratok tartalma - részben a vádlottnak a nyilvános ülésen a személyi körülményeivel kapcsolatban tett nyilatkozata - alapján, illetve helyes ténybeli következtetés levonásával a Be.351.§.(1) bekezdés a/ pontja alapján az alábbi kiegészítésre szorul:

- Az ítélet első oldal utolsó mondatát akként módosítja, hogy a vádlott elvált családi állapotú. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. október 2. napján a 10.P.100778/2008/26. számú végzésével a házasság felbontása iránti perben jóváhagyta azt az egyezséget, hogy a házasságukból származó, 1992. április 28. napján született gyermek a vádlottnál nyerjen elhelyezést.

- Az ítélet 2. oldal 6. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a vádlott a kést öngyilkossági szándékkal vette magához.

- Az ítélet 3. oldal 2. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a szobában csak a televízió világított.

- A 3. oldal utolsó mondatát kiegészíti azzal is, hogy a szűracsatorna mélysége kb. 12 cm volt (nyomozati iratok 161. oldalán lévő műtéti leírás).

- Ugyanezen bekezdést és a következő bekezdés első mondatát pontosítja a sérülés - szakértői véleményben (nyom. ir. 243-247. oldalai) szereplő - pontos leírásával:

A sértett a mellkas mellső felszíne bal oldalán ferde lefutású, a III. bordaköznek megfelelően mellüregbe hatoló 10 cm hosszú, szúrt, metszett, vágottnak minősíthető mellkasfal folytonosság megszakadást, a mellüregben jelentős térfogatú vérgyülemet, a tüdő állományán és a szívburok fali lemezén metszett sebzést, a jobb kéz tenyéri részén, a hüvelykpárnának megfelelően egy rendbeli 3 cm-es felületes metszett sebzést, a jobb kéz középső ujján, annak középpercén, egy rendbeli kb.1,5 cm hosszú, felületes, metszett sebzést szenvedett el.

- a 3. oldal 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a mellkasfalon áthatoló sérülés következtében a sértett közvetlen életveszélyes állapotba került.

Az így kiegészített, pontosított tényállás már minden szempontból megalapozott, következésképpen az a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság a szükséges részletességgel eleget tett az indokolási kötelezettségének is. Ennek keretében számot adott arról, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, illetve melyiket miért nem találta elfogadhatónak.

Indokát adta annak, hogy a tényállást döntően miért a vádlott beismerő vallomására és az azt alátámasztó a sértett vallomása, valamint az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján állapította meg.

Az előzményekre és a cselekmény elkövetése utáni eseményekre pedig tanú 1., tanú 2., a tanú 3. házaspár és tanú 4. tanúk tettek egybehangzó vallomást.

E körben helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott a cselekményt megelőzően többször is megfenyegette a hozzátartozóit, bár ők ezt a maguk részéről nem tartották komolynak. A hozzátartozók ezirányú vallomásának kétségbe vonására nem volt ok.

Ellenben tévesen vetette el az elsőfokú bíróság a vádlottnak azt a védekezését, hogy a kést öngyilkossági szándékkal vette magához.

A vádlott a nyomozás során (nyomozati iratok 569. oldal utolsó bekezdése) és a tárgyaláson is következetesen állította, hogy a kést azért vett magához, hogy ha nem sikerül a feleségét meggyőzni, hogy térjen vissza hozzá, kimegy a folyó partra és felvágja az ereit. E nyilatkozatának hiteltérdemlőségét az alap-és a kiegészített elmeszakértői vélemények is alátámasztják, és azt egyéb perbeli adat sem cáfolja. Ebből következően az elsőfokú bíróságnak, lévén, hogy nem talált más indítóokot, ezt a vádlotti vallomást el kellett volna fogadnia.

A keletkezett sérülésekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem tisztázta, hogy a használt 19 cm pengehosszúságú kés milyen mélységben hatolt a sértett mellkasába, holott a műtéti leírás alapján ez megállapítható lett volna. Ez tette szükségessé az ítéleti tényállás fentebb részletezett kiegészítését.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a vádlott tagadásával szemben, a tanúvallomások alapján azt állapította meg, hogy a cselekmény elkövetésekor a szobában tartózkodott a sértett gyermeke is.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és a cselekményt is törvényesen minősítette.

Nem osztotta az ítélőtábla azt a védelmi érvelést, hogy a vádlott szándéka pusztán testi sértés okozására irányult volna.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 15. számú Irányelve ad útmutatást az emberölés és az élet és testi épség elleni egyéb cselekmények elhatárolásával kapcsolatban. E szerint az elhatárolás az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. Erre az elkövetéskori tudattartalomra pedig a külvilágban megnyilvánuló ún. tárgyi és alanyi tényezőkből lehet visszakövetkeztetni.

Emberölés, illetve ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik, míg az életveszélyt okozó testi sértés esetén az elkövető szándéka csupán testi sértésére irányul, és szándéka nem feltétlenül terjed ki az eredményre, vagy az eredmény tekintetében gondatlansága állapítható meg.

Az adott ügyben ki kell emelni a tárgyi tényezők körében az elkövetés eszközét, a szúrás erejét, irányultságát, a keletkezett sérülés helyét, jellegét, a vádlott korábbi fenyegető kijelentéseit. Az alanyi tényezők körében pedig nem hagyható figyelmen

kívül az elkövetőnek a sértetthez fűződő kifejezetten jó kapcsolata. Ez utóbbira tekintettel helyesen állapította meg, az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott motiválatlanul hajtotta végre a cselekményét.

A fenti körülményeket mérlegelve helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott ölési szándékára, így a védelem által indítványozott enyhébb minősítés nem foghatott helyt.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a jogi indokolás körében azt fejtette ki, hogy a vádlott a cselekményét ölésre irányuló egyenes szándékkal követte el. A fentebb hivatkozott irányelv I/B/b, pontjában írtakból lényegében az a következtetés vonható le, hogy a motívum hiánya kizárja az egyenes szándékot, hiszen egyenes szándékkal elkövetett ölési cselekmények esetében csaknem kizárt, hogy az elkövetőt valamilyen külső vagy belső - rendszerint felismerhető - tényező ne motiválta volna.

Ugyanakkor a motívum hiánya nem zárja ki az eshetőleges szándék megállapítását. A feltárt tárgyi tényezőkből következően a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott tudatában fel kellett hogy merüljön a sértett halála bekövetkezésének lehetősége, és e következménybe belenyugodva valósította meg a cselekményét.

Ebben a körben tehát az elsőfokú ítélet jogi indokolása módosításra szorult.

A jogi indokolás körében az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy nem merült-e fel az emberölés büntettének valamelyik minősített esete.

Figyelemmel a tényállás kiegészítésére, és a vádlotti - meg nem cáfolt - védekezés elfogadására, mely szerint a kést öngyilkossági szándékkal vette magához, szükségtelen az ítélet 6. oldal 3. bekezdése, ezért azt az ítéletábra mellőzi.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság csak részben sorolta fel helyesen, azok kiegészítésre szorulnak.

További súlyosítóként kell értékelni, hogy a vádlott a cselekményt a sértett 6 éves gyermeke jelenlétében és hozzátartozója sérelmére valósította meg.

Enyhítő körülmény ugyanakkor a vádlott beismerő vallomása, megbánó magatartása, az elkövetést lélektanilag elősegítő pszichés betegsége, és az eshetőleges szándékkal elkövetés.

Az így kiegészített bűnösségi körülmények alapján - különös tekintettel az eshetőleges szándéokra, és nagy nyomatékka arra a körülményre, hogy a vádlott két gyermek eltartásáról gondoskodik - az ítéletábra lehetőséget látott a kiszabott fő-és mellékbüntetés enyhítésére.

Az ekként csökkentett tartamú szabadságvesztés és a mellette alkalmazott közügyektől eltiltás szükséges, de egyben elegendő is ahhoz, hogy a vádlottal szemben a büntetési célt, az egyéni és általános megelőzés követelményét elérje, és érvényre juttassa. Ez a büntetés áll arányban az elkövetett cselekmény tárgyi súlyával, társadalomra veszélyességével, a vádlott személyében rejlő társadalomra

veszélyességgel bűnösségének fokával és a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményekkel.

Helyesen határozta meg az elsőfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát, de ezzel összefüggésben elmulasztott rendelkezni a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségével kapcsolatban.

Ebben a körben az ítélőtábla úgy látta, hogy olyan különös méltánylást érdemlő körülmények állnak fenn - a vádlott egy már nagykorú, de főiskolán tanuló gyermeket taníttat és tart el, továbbá egy kiskorú és szintén tanuló gyermek eltartásáról is gondoskodik -, amelyek megalapozzák azt, hogy a vádlott esetében alkalmazza a Btk.47.§.(3) bekezdését.

E törvényhely kimondja, hogy három évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

Ezzel kapcsolatban kizáró körülmény nem állt fenn.

Törvényesen döntött az elsőfokú bíróság az ítéletében - az akkor hatályos eljárásjogi rendelkezések szerint - a lefoglalt bűnjelekkel kapcsolatban is, de a jelenleg hatályos Be.155.§.(9) bekezdése alapján az 1-3. és az 5-9. tételek alatt kezel bűnjelekkel kapcsolatban azok lefoglalását is meg kellett szüntetni és a Be.155.§.(8) bekezdése szerint a megsemmisítésükről kellett dönten.

Tekintettel a fentiekre az ítélőtábla a Fővárosi Bíróság 18.B.936/2008/11. számú ítéletét a Be.372.§.(2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§.(1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, a 2009. év december hó 9. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Magócsi István sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Fővárosi Bíróság 18.B.936/2008/11. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 5.Bf.141/2009/6. számú ítéletében írt változtatással 2009. december 9. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2009. év december hó 9. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Horváth Judit
tisztviselő